

Informacija o sprovođenju inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu u Crnoj Gori

Partnerstvo za otvorenu upravu

Crna Gora se globalnoj inicijativi Partnerstvo za otvorenu upravu pridružila 13. februara 2012. godine i kao zemlja učesnica potpisala Deklaraciju o otvorenoj upravi. Partnerstvo za otvorenu upravu (POU) je dobrovoljna međunarodna inicijativa, pokrenuta 2011. godine, koja promoviše multilateralnu saradnju, podržava i pomaže razvoj otvorenosti, transparentnosti i odgovornosti uprave kroz otvorenu saradnju predstavnika državne i lokalne uprave, prvenstveno sa civilnim društvom, ali i drugim društvenim grupama s ciljem promocije i povećanja transparentnosti, borbe protiv korupcije i aktivnog uključivanja i osnaživanja učešća građana u kreiranju javnih politika.

Partnerstvo za otvorenu upravu čine 78 zemalja i 76 lokalnih samouprava, koje predstavljaju više od dvije milijarde ljudi zajedno s hiljadama organizacija civilnog društva. Zajedno su kreirali preko 4000 reformi javnih uprava, od kojih je značajan dio pokazao veliki uticaj.

Realizacija inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu u 2021. godini

Nakon formiranja 42. Vlade Crne Gore u decembru 2020. godine, uslijedila je rekonstrukcija organa državne uprave, kao i brojnih radnih, konsultativnih i operativnih timova, uključujući i Operativni tim Partnerstva za otvorenu upravu, koji je djeluje kao multi-stakeholder forum u Crnoj Gori, shodno standardima učešća u inicijativi.

Vlada Crne Gore je na sjednici od 22. jula 2021. godine, donijela Odluku o izmjeni i dopunama odluke o obrazovanju i sastavu Operativnog tima Partnerstva za otvorenu upravu (Službeni list Crne Gore, broj 93/2021" od 01.09.2021), a nova kontakt osoba¹ za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu u Crnoj Gori imenovana je krajem oktobra 2021. godine.

Shodno stanju u preuzetim poslovima, neophodno je bilo paralelno sprovesti više procesa:

- Prikupljanje podataka o realizaciji aktivnosti iz prethodnog Nacionalnog akcionog plana 2018-2020.²
- Sačinavanje self- assessment Završnog izvještaja o realizaciji Nacionalnog akcionog plana za sprovođenje inicijative POU 2018-2020. u skladu sa POU pravilima učešća,
- Učešće u realizaciji IRM – Nezavisnog mehanizma za izvještavanje o sprovođenju inicijative POU u Crnoj Gori, koju je organizovao OGP sekretarijat u skladu sa POU pravilima učešća,
- Ko-kreiranje novog Nacionalnog akcionog plana.

¹ <https://www.opengovpartnership.org/members/montenegro/>

² Izvještaj o realizaciji NAP 2018- 2020. usvojen je na sjednici Vlade koja je održana 29. decembra 2021. godine. <https://www.otvorenauprava.me/dokumenta/>

Operativni tim Partnerstva za otvorenu upravu

U skladu sa novom Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave, shodno utvrđenim organima državne uprave i upravnim oblastima za koje su isti osnovani, bilo je neophodno imenovati nove predstavnike organa državne uprave u Operativnom timu Partnerstva za otvorenu upravu.

Nakon ostavke predstavnika NVO u Operativnom timu za područje djelovanja povećanje javnog integriteta i povećanje odgovornosti kompanija, Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija je objavilo *javne pozive za predlaganje predstavnika nevladine organizacije u Operativnom timu Partnerstva za pomenute oblasti*. Javni pozivi su sprovedeni u skladu sa *Uredbom o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija* ("Službeni list CG", broj 41/18). U skladu sa kriterijumima utvrđenim pomenutom *Uredbom* dostavljeni su uredni i potpuni predlozi za izbor predstavnika NVO.

U skladu sa izmijenjenom Odlukom, ovlašćeni predlagači su predloge za imenovanje članova Operativnog tima dostavili Ministarstvu javne uprave, digitalnog društva i medija, sa izuzetkom Generalnog sekretarijata Vlade.

U narednom periodu, potrebno je do kraja formirati Operativni tim, te djelovati promptno usljed aktivacije eksternih faktora koji utiču na organizaciju i način rada državne uprave, odnosno ispuniti što prije formalno-pravne uslove za djelovanje Operativnog tima.

Ko-kreiranje Nacionalnog akcionog plana za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu u Crnoj Gori 2022- 2024.

Proces ko-kreiranja nacionalnih akcionih planova je faza učešća u globalnoj inicijativi koja najviše odražava stepen političke volje, opredjeljenja zemlje da da svoj puni doprinos u primjeni standarda otvorene uprave i saradnje sa drugim sektorima i građanima.

Aktivno članstvo podrazumijeva ko-kreiranje i primjenu i praćenje nacionalnog akcionog plana koji je proizvod vrlo inkluzivnih, širokih konsultacija kako bi se definisale obaveze i aktivnosti prema potrebama građana i različitih ciljnih grupa.

Proces konsultacija u izradi NAP-a sprovedi se u skladu sa standardima koje je propisao Sekretarijat POU-a u odnosu na:

- dijeljenje relevantnih informacija sa zainteresovanim subjektima,
- kreiranje prostora za dijalog i saradnju i
- osiguranjem zajedničkog vlasništva nad dokumentom kroz zajedničko odlučivanje o preuzimanju prethodno usaglašenih obaveza.

Prijedlozi, primjedbe i sugestije zainteresovanih subjekata se razmatraju sa fokusom na identifikovanje obaveza i procjeni njihove praktično-političke sprovodivosti u skladu sa ispitanim potrebama ciljnih grupa.

Ko-kreiranje ove javne politike predstavlja priliku da se afirmišu nove ideje i predlozi oblasti i aktivnosti kojima će biti ostvaren doprinos prioritetima i težnjama građana u odnosu sa donosiocima odluka,

korišćenju moći novih tehnologija kako bi javna uprava bila efikasnija i odgovornija, te koje će doprinijeti održivoj i inkluzivnijoj zajednici, kao i boljoj saradnji između Vlade i organizacija civilnog društva i poslovnog sektora.

Nakon sprovođenja navedenih postupaka³, stekli su se uslovi za realizaciju sljedećeg:

- Objavljivanje Javnog poziva za preliminarne konsultacije o novom NAP⁴ koji je bio otvoren od 26. oktobra do 20. novembra 2021. godine. O sprovedenim konsultacijama objavljen je Izvještaj.
- Pristigle komentare i predloge prosljedili smo institucijama⁵ koje su nadležne za njihovo rješavanje u cilju zauzimanja stava povodom datih NVO predloga, međutim Uprava prihoda i carina, Uprava za saobraćaj i Ministarstvo finansija i socijalnog starnja, te Generalni sekretarijat Vlade nijesu odgovorili, dok su odgovore dostavili Službeni list Crne Gore i Uprava javnih radova.
- Održana je online diskusija sa NVO predstavnicima⁶ o učincima javne uprave u prethodnom periodu realizacije OGP inicijative u dijelu transparentnosti realizacije ciklusa javnih politika, 22. novembra 2021. godine.
- Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija u saradnji sa Nacionalnim demokratskim institutom (NDI) organizovalo je niz sastanaka sa zainteresovanim stranama⁷ u cilju definisanja obaveza za naredni ciklus sprovođenja inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu (POU) u Crnoj Gori i kreiranja novog Nacionalnog akcionog plana (NAP). Poziv je otvoren za sve aktere.
- Objavljen je online upitnik za građane⁸ kako bi imali priliku da iskažu svoje stavove i predloge.

Pored navedenog, predstavnici MJUDDM su učestvovali na OGP week- regionalnom sastanku za Zapadni Balkan, u periodu od 20. do 22. oktobra 2021. godine, dok je poziv bio upućen i svim zainteresovanim akterima iz Crne Gore, a realizovano je i učešće na OGP Global summit⁹, u okviru kojeg je održan i ministarski okrugli sto „Integritet i inovacije“.

Ministarstvo je obavijestilo POU Sekretarijat o dinamici razvoja novog Nacionalnog akcionog plana u decembru 2021. godine, a dobijeni odgovor dostavljamo u prilogu Informacije.

U prethodnom periodu, podrška procesu ko-kreiranja je pružena od strane Nacionalnog demokratskog instituta (NDI) koji će ovaj proces podržavati i ubuduće.

³ • priprema i donošenje izmjena i dopuna Odluke o formiranju operativnog tima za sprovođenje OGP u Crnoj Gori u skladu sa novom organizacijom državne uprave u okviru 42. Vlade

• objavljivanje Javnog poziva za predlaganje predstavnika nevladine organizacije u Operativnom timu Partnerstva za otvorenu upravu za oblast povećanje javnog integriteta zbog ostavke članice NVO u toku trajanja mandata prethodne Vlade

• Objavljivanje Javnog poziva za predlaganje predstavnika nevladine organizacije u Operativnom timu Partnerstva za otvorenu upravu za oblast povećanje odgovornosti kompanija, usljed ostavke člana podnijete iz ličnih razloga

⁴ <http://eusluge.euprava.me/eParticipacija/Item/?Id=612>

<https://www.gov.me/clanak/javni-poziv-za-konsultovanje-zainteresovane-javnosti-o-izradi-nacionalnog-akcionog-plana-za-sprovođenje-inicijative-partnerstvo-za-otvorenu-upravu-u-crnoj-gori>

<https://www.gov.me/dokumenta/d257cfda-6354-4a44-89b4-7ba43cce6fe6>

⁵ dopis broj 01-039/21-4376 od 9. decembra 2021. godine

⁶ https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=267309765440474&id=100064843562480&__entstream_source=timeline#

⁷ <https://www.gov.me/clanak/ko-kreiranje-novog-nacionalnog-akcionog-plana-za-sprovođenje-inicijative-partnerstvo-za-otvorenu-upravu-u-crnoj-gori>

⁸ <https://forms.office.com/r/PsEG2gWvbk>

⁹ <https://www.gov.me/en/article/srzentic-open-government-community-can-and-must-do-better>

Sljedeći koraci

U narednom periodu neophodno je pokrenuti rad Operativnog tima, nastaviti proces širokih konsultacija, te sačiniti predlog novog Nacionalnog akcionog plana.

U cilju širenja inicijative, potrebno je da lokalne samouprave razmotre učešće u okviru OGP local <https://www.opengovpartnership.org/ogp-local/> , te sagledati uporedne prakse učešća parlamenta u globalnoj inicijativi, kao i učešća institucija sudske vlasti.

Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija u protekloj godini predano je radilo kako bi, na principima otvorenosti, inkluzije i primjeni digitalnih praksi, gradili modernu i agilnu - javnu upravu 21. vijeka, jačali medijske slobode i ispunjavali obaveze u procesu evropskih integracija. Pokrenuti su mnogi postupci čije će benefite građani dugoročno osjećati, a u tome će značajan doprinos imati upravo inicijativa Partnerstvo za otvorenu upravu.

Prilog

Pismo-odgovor Sekretarijata Partnerstva za otvorenu upravu
<https://www.opengovpartnership.org/about/who-we-are/staff/>